

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ІВАНА ПУЛЮЯ**

Кафедра економіки та фінансів

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДЛЯ
САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З ДИСЦИПЛІНИ «ПРОЕКТНИЙ АНАЛІЗ»
ДЛЯ СТУДЕНТІВ ДЕННОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ
ОСВІТНЬОГО РІВНЯ «БАКАЛАВР»**

**напряму підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства»,
спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля
та біржова діяльність»**

Тернопіль-2017

СТЕРЕОГРАФ

НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Проектний аналіз» для студентів денної форми навчання освітнього рівня «Бакалавр» напряму підготовки: 6.030504 «Економіка підприємства», спеціальності: 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» // Укл. к.е.н., доцент І.Г. Химич. – Тернопіль: ТНТУ ім. І. Пулюя, 2017. – 48 с.

Укладач: Химич Ірина Григорівна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та фінансів
ТНТУ ім. І. Пулюя

Рецензенти: Крамар Ірина Юріївна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та фінансів
ТНТУ ім. І. Пулюя

Дячун Ольга Дмитрівна, кандидат економічних наук,
доцент кафедри економіки та фінансів
ТНТУ ім. І. Пулюя

Методичні рекомендації розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економіки та фінансів

Протокол № ____ від «____» _____ 2017 р.

Схвалено на засіданні методичної комісії факультету економіки та менеджменту

Протокол № ____ від «____» _____ 2017 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ.....	5
Тема 1 Сутність та зміст проектного аналізу.....	8
Тема 2 Концепція проекту.....	9
Тема 3 Життєвий цикл проекту.....	12
Тема 4 Концепція затрат та вигод у проектному аналізі.....	14
Тема 5 Цінність грошей в часі.....	17
Тема 6 Грошовий потік.....	18
Тема 7 Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень.....	20
Тема 8 Аналіз беззбитковості проекту.....	22
Тема 9 Оцінка проектного ризику.....	23
Тема 10 Маркетинговий аналіз.....	25
Тема 11 Технічний аналіз.....	28
Тема 12 Інституційний аналіз.....	29
Тема 13 Екологічний аналіз.....	31
Тема 14 Соціальний аналіз.....	32
Тема 15 Фінансовий аналіз.....	33
Тема 16 Економічний аналіз.....	35
Тема 17 Оцінка ефективності завершення та реалізації проекту.....	36
ГЛОСАРІЙ.....	39
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА.....	46

ВСТУП

Методичні рекомендації для самостійної роботи з дисципліни «Проектний аналіз» призначені для засвоєння навчального матеріалу, визначеного для самостійного опрацювання, а також з метою формування в студентів культури розумової праці, самостійності та ініціативи в пошуку та набутті необхідних знань та вмінь.

Мета навчальної дисципліни «Проектний аналіз» полягає в досконалому вивченні методологічних принципів, що визначають послідовність збору та способів аналізування даних, методів визначення інвестиційних пріоритетів, способів урахування широкого кола аспектів для прийняття рішень про реалізацію проекту.

Основні завдання дисципліни:

- розкриття сутності та необхідності проектного аналізу в сучасних економічних умовах ведення господарської діяльності;
- визначення основного інструментарію для формування конкурентоспроможних проектів;
- освоєння сучасних методології та методів в проектному аналізі, що сприятимуть забезпеченню чіткої оцінки, що полягає в кількісному та якісному обґрунтуванні витрат для формування та реалізації проекту;
- здійснення ґрунтового аналізу щодо впливу основних управлінських рішень проекту на майбутні результати діяльності підприємства;
- перегляд та оцінювання основних параметрів проекту на підставі аналізу відхилень у використанні ресурсів за часом та якістю;
- визначення оцінки ефективності реалізації проекту.

В результаті вивчення дисципліни «Проектний аналіз» студент повинен **знати:**

- особливості формування проектів в сучасних економічних умовах;
- специфіку отримання необхідних фінансово-економічних інформаційних джерел для формування конкурентоспроможного проекту;
- необхідність та ефективність реалізації проектів;
- основні методологічні підходи щодо формування розділів проекту;
- методику оцінювання витрат та економічної доцільності впровадження та реалізації проекту.

вміти:

- визначати, на основі проведення фінансово-економічної оцінки, головні напрями розвитку підприємства;
- порівнювати декілька альтернативних управлінських рішень щодо майбутньої ефективності впровадження проекту;
- застосовувати проектні рішення в практичній діяльності підприємства на основі оцінки факторів як зовнішнього так, і внутрішнього середовища;
- реалізовувати проект для покращення як фінансово-господарського стану підприємства, так і для економічної системи в цілому.

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ 1

Змістовий модуль 1. Основні поняття, структура та методологічний інструментарій проектного аналізу

Тема 1. Сутність та зміст проектного аналізу.

1. Предмет і мета проектного аналізу.
2. Основні ознаки проекту.
3. Класифікація проектів.
4. Концепція проектного аналізу.
5. Принципи проектного аналізу.

Тема 2. Концепція проекту.

1. Особливості сутності поняття проекту.
2. Основні ознаки проекту.
3. Класифікація проектів.
4. Середовище проекту.
5. Учасники проекту.
6. Економічна взаємозалежність проектів.

Тема 3. Життєвий цикл проекту.

1. Поняття життєвого циклу проекту.
2. Передінвестиційна фаза проекту.
3. Інвестиційна фаза проекту.
4. Експлуатаційна фаза проекту.

Змістовий модуль 2. Особливості визначення цінності та вартості проекту

Тема 4. Концепція затрат та вигод у проектному аналізі.

1. Цінність проекту та її оцінка.
2. Поняття явних та неявних вигод і затрат.
3. Альтернативна вартість та її використання у проектному аналізі.
4. Визначення вигод у проектному аналізі.
5. Поняття затрат у проектному аналізі.

Тема 5. Цінність грошей в часі.

1. Основні фактори, які формують цінність грошей в часі.
2. Поняття майбутньої і теперішньої вартостей.
3. Номінальна та реальна процентні ставки.

Тема 6. Грошовий потік.

1. Поняття грошового потоку.
2. Рух грошового потоку.
3. Вплив амортизації на рух грошового потоку.

Змістовий модуль 3. Оцінка ефективності проектних рішень

Тема 7. Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень.

1. Принципи оцінки ефективності проектних рішень.
2. Неформальні процедури відбору та оцінки проектів.

Тема 8. Аналіз беззбитковості проекту.

1. Мета аналізу беззбитковості.
2. Основні завдання аналізу беззбитковості.
3. Визначення точки беззбитковості.

Тема 9. Оцінка проектного ризику.

1. Поняття проектного ризику та його види.
2. Методи аналізу та прогнозування ризику.
3. Методи зниження ризику в проекті.

МОДУЛЬ 2

Змістовий модуль 4. Місце маркетингової, технічної, інституційної, екологічної, соціальної, фінансової та економічної складових аналізування даних в розробці проектних рішень

Тема 10. Маркетинговий аналіз.

1. Сутність маркетингового аналізу.
2. Попит на продукцію.
3. Цінова політика.
4. Методи прогнозування попиту.

Тема 11. Технічний аналіз.

1. Мета здійснення технічного аналізу.
2. Місце розташування та масштаб проекту.
3. Етапи здійснення технічного аналізу та їх основні завдання.

Тема 12. Інституційний аналіз.

1. Завдання та мета інституційного аналізу.
2. Оцінка зовнішніх факторів.
3. Оцінка внутрішнього середовища проекту.

Тема 13. Екологічний аналіз.

1. Мета та завдання екологічного аналізу.
2. Методика оцінки інвестиційних проектів.
3. Рівень впливу проектів на навколишнє середовище.

Тема 14. Соціальний аналіз.

1. Мета соціального аналізу.
2. Структурні елементи соціального аналізу.

3. Основні етапи здійснення соціального аналізу.

Тема 15. Фінансовий аналіз.

1. Мета та завдання фінансового аналізу.
2. Моделі фінансового аналізу.
3. Коефіцієнти в фінансовому аналізі.
4. Класифікація фінансових потоків та впливів.
5. Джерела фінансування проекту.

Тема 16. Економічний аналіз.

1. Мета та завдання економічного аналізу.
2. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту.
3. Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту.
4. Оцінка впливу проекту на економіку країни.

Змістовий модуль 5. Завершальна оцінка та післяпроектне обслуговування

Тема 17. Оцінка ефективності завершення та реалізації проекту.

1. Загальна послідовність розробки проекту.
2. Закриття проекту.
3. Оцінка проміжних і кінцевих результатів проекту.
4. Моніторинг та оцінка готового проекту.
5. Післяпроектне обслуговування.

Тема 1 Сутність та зміст проектного аналізу

1. Предмет і мета проектного аналізу
2. Основні ознаки проекту
3. Класифікація проектів
4. Концепція проектного аналізу
5. Принципи проектного аналізу

Ключові слова: проект; проектний аналіз; ознаки проекту; життєвий цикл проекту; концепція проектного аналізу; зовнішнє середовище проекту; класифікація проектів; принципи проектного аналізу; управління проектом.

Перелік питань:

1. Необхідність проектного аналізу в сучасних економічних умовах.
2. Проектний аналіз як основна складова управління проектом.

Тестові завдання:

1. Концепція проектного аналізу включає ...
 - 1) Певні методичні принципи
 - 2) Методику оцінки інвестиційних пріоритетів
 - 3) Усі відповіді вірні
2. Основне завдання проектного аналізу полягає в ...
 - 1) Розробці ефективного проекту
 - 2) Оцінці цінності проекту
 - 3) Досягненні прибутковості проекту
3. На цінність проекту впливають ...
 - 1) Фактори зовнішнього середовища
 - 2) Фактори внутрішнього середовища
 - 3) Усі відповіді правильні
4. Проектний аналіз – це ...
 - 1) Складова управління проектом
 - 2) Елемент фінансового менеджменту
 - 3) Частина управлінського аналізу
5. Концепція проектного аналізу сприяє дослідженню ...
 - 1) Загального обсягу витрат для проекту
 - 2) Впливу на соціальне, екологічне, економічне середовище
 - 3) Усі відповіді вірні
6. Принцип альтернативності відображає ...
 - 1) Оцінку найкращого варіанту проекту

- 2) Оцінку змінної величини проекту
 - 3) Оцінку майбутньої вигоди при реалізації проекту
7. Принцип маржинальності відображає ...
- 1) Оцінку найкращого варіанту проекту
 - 2) Оцінку змінної величини проекту
 - 3) Оцінку майбутньої вигоди при реалізації проекту
8. Принцип «з проектом» і «без проект» відображає ...
- 1) Оцінку найкращого варіанту проекту
 - 2) Оцінку змінної величини проекту
 - 3) Оцінку майбутньої вигоди при реалізації проекту
9. Принцип початку та завершення відображає ...
- 1) Оцінку найкращого варіанту проекту
 - 2) Оцінку тривалості проекту
 - 3) Оцінку майбутньої вигоди при реалізації проекту
10. Скорочення або продовження тривалості проекту впливає на ...
- 1) Ліквідність активів
 - 2) Суму власного оборотного капіталу
 - 3) Доходи та витрати

Тема 2 Концепція проекту

- 1. Особливості сутності поняття проекту
- 2. Основні ознаки проекту
- 3. Класифікація проектів
- 4. Середовище проекту
- 5. Учасники проекту
- 6. Економічна взаємозалежність проектів

Ключові слова: проект; план; програма; інвестиційний проект; монопроект; мультипроект; мегапроект; технічний проект; організаційний проект; економічний проект; соціальний проект; змішаний проект; інноваційний проект; комбіновані проекти; короткострокові проекти; середньострокові проекти; довгострокові проекти; дрібні проекти; середні проекти; великі проекти; дуже великі проекти; міждержавні проекти; міжнародні проекти; національні проекти; міжрегіональні проекти; регіональні проекти; міжгалузеві проекти; галузеві проекти; корпоративні проекти; відомчі проекти; проекти одного підприємства; прості проекти; складні проекти; дуже складні проекти; середовище проекту; фактори зовнішнього впливу на проект; фактори внутрішнього впливу на проект; учасники проекту; ініціатор проекту; замовник проекту; команда проекту; постачальники проекту; ліцензори проекту; органи влади; виробники кінцевої

продукції; споживачі кінцевої продукції; інші учасники проекту; незалежні проекти; взаємовиключні проекти; умовні проекти; заміщуючі проекти; синергічні проекти.

Перелік питань:

1. Особливості поняття «інвестиційний проект».
2. Додаткові ознаки проекту.
3. Особливості та типові умови проєктів.
4. Специфічні зовнішні та внутрішні фактори впливу на проект.
5. Інші учасники проекту.

Тестові завдання:

1. Специфіка розробки проекту залежить від ...
 - 1) Мети проекту
 - 2) Ресурсів для проекту
 - 3) Часового терміну проекту
2. Інструментарій реалізації проекту залежить від ...
 - 1) Ресурсів проекту
 - 2) Терміну реалізації проекту
 - 3) Основних ознак проекту
3. Основними ознаками проекту є ...
 - 1) Кількісний вимір
 - 2) Життєвий цикл
 - 3) Усі відповіді вірні
4. Кількісна вимірюваність проекту – це ...
 - 1) Розрахунок витрат та вигід проекту
 - 2) Термін розробки проекту
 - 3) Термін реалізації проекту
5. Часовий горизонт дії проекту – це ...
 - 1) Термін розробки проекту
 - 2) Термін реалізації проекту
 - 3) Оцінка реальної цінності вигід проекту
6. Цільова спрямованість проекту – це ...
 - 1) Термін розробки проекту
 - 2) Термін реалізації проекту
 - 3) Вимірний результат мети реалізації проекту
7. Життєвий цикл проекту – це ...
 - 1) Термін розробки проекту
 - 2) Термін реалізації проекту

3) Основні форми стану проекту

8. Системне функціонування проекту передбачає ...

- 1) Реалізацію проекту
- 2) Взаємозв'язок між елементами проекту
- 3) Ефективність проекту

9. Зовнішнє середовище проекту включає ...

- 1) Макроекономічні фактори впливу на проект
- 2) Мікроекономічні фактори впливу на проект
- 3) Міжнародні фактори впливу на проект

10. До додаткових ознак проекту відносяться ...

- 1) Комплексність проекту
- 2) Неповторність проекту
- 3) Усі відповіді вірні

11. За класом проекти поділяються на ...

- 1) Технічні
- 2) Мегапроекти
- 3) Змішані

12. За типом проекти поділяються на ...

- 1) Комплексні
- 2) Мегапроекти
- 3) Змішані

13. За видом проекти поділяються на ...

- 1) Технічні
- 2) Інноваційні
- 3) Змішані

14. Змішані проекти передбачають ...

- 1) Взаємозв'язок усіх елементів проекту
- 2) Об'єднання економічного, організаційного та соціального проектів
- 3) Об'єднання інвестиційного та інноваційного проектів

15. Інвестиційний проект – це ...

- 1) Розробка нових технологій
- 2) Розробка нового продукту
- 3) Формування основних фондів

16. Інноваційний проект – це ...

- 1) Розробка нових технологій
- 2) Розробка нового продукту

3) Формування основних фондів

17. Проект дослідження та розвитку – це ...

- 1) Розробка нових технологій
- 2) Розробка нового продукту
- 3) Формування основних фондів

18. За тривалістю проекти поділяються на ...

- 1) Монопроекти
- 2) Комплексні проекти
- 3) Довгострокові проекти

19. За масштабом проекти поділяються на ...

- 1) Середні
- 2) Комплексні проекти
- 3) Монопроекти

20. За складністю проекти поділяються на ...

- 1) Дуже складні
- 2) Комплексні проекти
- 3) Довгострокові проекти

Тема 3 Життєвий цикл проекту

1. Поняття життєвого циклу проекту
2. Передінвестиційна фаза проекту
3. Інвестиційна фаза проекту
4. Експлуатаційна фаза проекту

Ключові слова: проект; життєвий цикл проекту; фази життєвого циклу проекту; передінвестиційна фаза; інвестиційна фаза; експлуатаційна фаза; преідентифікація; ідентифікація; стадія підготовки проекту; стадія розробки та експертизи; експертиза проекту; комерційна експертиза; технічна експертиза; екологічна експертиза; інституційна експертиза; фінансова експертиза; соціальна експертиза; економічна експертиза; стадія детального проектування; фаза впровадження проекту; стадія підготовки та проведення тендерів; стадія інженерно-технічного проектування; стадія будівництва; оцінка виробничого маркетингу; набір та навчання персоналу; задача в експлуатацію та запуск підприємства; діаграма Ганта; виробнича експлуатація; стадія заміни та оновлення; реабілітаційні дослідження; розширення та інновації; заключна оцінка проекту.

Перелік питань:

1. Місце макроекономічного аналізу на стадії ідентифікації проекту.

2. Місце та основна мета здійснення мікроекономічного аналізу на стадії ідентифікації проекту.

3. Додаткові фази та їхні стадії в життєвому циклі проекту.

Тестові завдання:

1. Комерційна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
- 2) Оцінка цінової політики для продукції проекту
- 3) Аналіз фінансових прогнозів

2. Інституційна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
- 2) Оцінка цінової політики для продукції проекту
- 3) Аналіз фінансових прогнозів

3. Фінансова експертиза проекту – це ...

1. Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
2. Оцінка цінової політики для продукції проекту
3. Аналіз фінансових прогнозів

4. Технічна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
- 2) Оцінка цінової політики для продукції проекту
- 3) Аналіз витрат та можливості їх контролювання

5. Екологічна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
- 2) Оцінка впливу проекту на екосистему
- 3) Аналіз фінансових прогнозів

6. Соціальна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка організаційних умов для успішного досягнення цілей проекту
- 2) Оцінка цінової політики для продукції проекту
- 3) Аналіз впливу проекту на населення регіону

7. Економічна експертиза проекту – це ...

- 1) Оцінка впливу проекту на національні інтереси
- 2) Оцінка цінової політики для продукції проекту
- 3) Аналіз фінансових прогнозів

8. Проектування проекту – це ...

- 1) Оцінка виробничих можливостей по проекту
- 2) Придбання необхідних технологій для реалізації проекту
- 3) Аналіз ресурсного забезпечення по проекту

9. Стадія підготовки та проведення тендерів включає ...

- 1) Аналіз ресурсного забезпечення по проекту
- 2) Аналіз фінансових прогнозів
- 3) Підписання угод між інвесторами та підприємцями

10. Стадія інженерно-технічного проектування включає ...

- 1) Здійснення діапазону робіт з планування
- 2) Оцінку виробничих можливостей по проекту
- 3) Придбання необхідних технологій для реалізації проекту

11. Стадія будівництва включає ...

- 1) Здійснення діапазону робіт з планування
- 2) Оцінку виробничих можливостей по проекту
- 3) Монтаж устаткування

12. Стадія виробничого маркетингу включає ...

- 1) Оцінку збутової політики
- 2) Аналіз ресурсного забезпечення по проекту
- 3) Аналіз фінансових прогнозів

13. Стадія набору та навчання персоналу включає ...

- 1) Професійну підготовку працівників
- 2) Навчання нових прийомів роботи по проекту
- 3) Усі відповіді вірні

14. Стадія експлуатації включає ...

- 1) Передексплуатаційні перевірки
- 2) Оцінку виробничих можливостей по проекту
- 3) Монтаж устаткування

15. Головна мета Графіка Ганта полягає в ...

- 1) Відображенні плану графіка робіт за проектом
- 2) Управлінні проектом
- 3) Плануванні проекту

Тема 4 Концепція затрат та вигод у проектному аналізі

1. Цінність проекту та її оцінка
2. Поняття явних та неявних вигод і затрат
3. Альтернативна вартість та її використання у проектному аналізі
4. Визначення вигод у проектному аналізі
5. Поняття затрат у проектному аналізі

Ключові слова: цінність проекту; позитивний результат; негативний результат; вигоди; затрати; проектне рішення; модель оцінки додаткових вигод; модель оцінки додаткових витрат; додаткові витрати; концепція граничності; безповоротні витрати; економічний аналіз вигод та витрат; фінансовий аналіз; явні вигоди; явні затрати; неявні вигоди; неявні затрати; альтернативна вартість; взаємовиключні рішення; заміщу вальні рішення; незалежні рішення; синергетичні рішення; взаємодоповнюючі рішення; умовні рішення; оцінка вигод по проекту; оцінка витрат по проекту; граничні витрати; середні витрати; фінансові витрати; експлуатаційні витрати; змінні витрати; постійні витрати; бухгалтерські витрати; економічні витрати; короткострокові витрати; довгострокові витрати; операційні витрати; інвестиційні витрати.

Перелік питань:

1. Особливості аналізу ситуації «з проектом» та «без проекту».
2. Оцінка порівнянн додаткових вигод та витрат по проекту.
3. Аналіз вигод та витрат «нового проекту».
4. Місце фінансового та економічного аналізу в проектному аналізі.
5. Суть та види альтернативних рішень по проекту.
6. Суть методів FIFO та LIFO.
7. Врахування особливих умова при визначенні вигод та витрат проекту.

Тестові завдання:

1. Для визначення остаточної цінності проекту необхідно ...
 - 1) Визначити остаточні вигоди
 - 2) Проаналізувати всі витрати
 - 3) Дослідити суму вигід та співвставити її з сумою витрат
2. Формуванню альтернативної вартості сприяють ...
 - 1) Інвестиції
 - 2) Обмеженість ресурсів
 - 3) Вид проекту
3. Альтернативну вартість називають ...
 - 1) «Ціною втраченого шансу»
 - 2) «Тіньовою ціною»
 - 3) Усі відповіді вірні
4. До бухгалтерських витрат відносяться ...
 - 1) Амортизація, страхові платежі
 - 2) Вартість сировини, оплата праці
 - 3) Розрахунки з постачальниками
5. Властивість гнучкості притаманна ...
 - 1) Середньостроковим витратам
 - 2) Довгостроковим витратам

3) Короткостроковим витратам

6. До експлуатаційних витрат належать ...

- 1) Орендна плата, відсоткові платежі
- 2) Оплата праці, витрати на функціонування підприємства
- 3) Накладні витрати, оплата продукції

7. До фінансових витрат належать ...

- 1) Витрати на придбання будівель, земельних ділянок
- 2) Витрати на виплату відсотків
- 3) Податкові платежі, витрати на виробництво продукції

8. Екстерналії – це ...

- 1) Граничні витрати
- 2) Зовнішні фактори впливу на проект
- 3) Оцінка впливу проекту на інші проекти

9. Проблема «зовнішніх ефектів» передбачає ...

- 1) Переважання витрат над вигодами проекту
- 2) Принцип оцінки сукупності проектів
- 3) Аналіз внутрішніх факторів впливу на проект

10. Компліментарність відображає ...

- 1) Оцінку сукупності проектів
- 2) Аналіз додаткових витрат по проекту
- 3) Вплив на потоки інших проектів

11. «Супутній ефект» відображає ...

- 1) Переважання витрат над вигодами проекту
- 2) Вплив одних проектів на інші проекти
- 3) Оцінку сукупності проектів

12. При розрахунку вигід та витрат проекту потрібно обов'язково враховувати ...

- 1) Безповоротні витрати
- 2) Альтернативні витрати
- 3) Усі відповіді вірні

Практичні завдання:

Задача 1:

В одному з цехів підприємства стоїть верстат, балансова вартість якого становить 8000 гр. од. Завод одержав пропозицію щодо продажу цього верстата за 10000 гр.од. на умовах франко-вагон. Вартість демонтування верстата становить 500 гр.од., підготовка до відправки – 300 гр.од., транспортування на стан цію та завантаження – 200 гр.од., податки – 40 %. Тим часом є можливість використати цей верстат в іншому цеху заводу, що означає витрати на його демонтування –

500 гр.од., транспортування на самому заводі – 50 гр.од., повторний монтаж та налагодження – 750 гр.од. Як за таких умов вирахувати вартість верстата при його використанні в іншому цеху? Згідно з концепцією альтернативної вартості, розрахунок має бути такий.

Тема 5 Цінність грошей в часі

1. Основні фактори, які формують цінність грошей в часі
2. Поняття майбутньої і теперішньої вартостей
3. Номінальна та реальна процентні ставки

Ключові слова: цінність грошей; інфляція; ризик; ліквідність; норма прибутку; позичковий процент; майбутня вартість грошей; теперішня вартість грошей; ставка процента; прості відсотки; складні відсотки; нарахування; компаундування; дисконтування; анuitет; період окупності; облікова норма дохідності; чиста дисконтова на вартість; внутрішня норма дохідності; індекс прибутковості; номінальна процентна ставка; реальна процентна ставка; інфляційна премія.

Перелік питань:

1. Суть та особливості статистичних та динамічних критеріїв оцінки інвестиційних рішень.
2. Розрахунок коефіцієнта дисконтування.
3. Особливості прогнозування темпів інфляції.
4. Основні помилки при встановленні прогнозного темпу інфляції.

Тестові завдання:

1. Якість діагностики інвестиційних рішень залежить від ...
 - 1) Відсоткової ставки
 - 2) Рівня інфляції
 - 3) Обраних критеріїв
2. До основних критеріїв оцінки інвестиційних рішень відносяться ...
 - 1) Динамічні
 - 2) Кореляційні
 - 3) Статистичні
3. Статистичні критерії оцінки інвестиційних рішень включають ...
 - 1) Індекс прибутковості
 - 2) Період окупності
 - 3) Норму дохідності
4. Динамічні критерії оцінки інвестиційних рішень включають ...
 - 1) Індекс прибутковості

- 2) Період окупності
- 3) Норму дохідності

Практичні завдання:

Задача 1:

Підприємство вкладає вільні кошти в розмірі 45 млн. грн. од. на депозит, очікуючи отримати 65 млн. грн. од. для реалізації проекту через 3 роки. Визначити період нарахування, якщо за умовою кредитного договору використовується проста процентна ставка в розмірі 17 % річних.

Задача 2:

Інвестор, який надав позику для реалізації проекту в розмірі 48 тис. грн. од., одержав через рік 60 тис. грн. од. Визначити, за якою простою процентною ставкою інвестор надав позику.

Задача 3:

Визначити суму, взятую позичальником під просту ставку 26 % річних на 250 днів та суму процентних грошей, якщо інвестор за умовами договору одержить 4 тис. грн. од.

Задача 4:

Підприємство для реалізації проекту отримало 400 тис. грн. од. Визначити суму, отриману інвестором через 5 років, якщо складна відсоткова ставка складає 28 %, відсотки нараховуються по півріччях.

Задача 5:

Визначити, яку суму необхідно вкласти в проект при застосуванні складної ставки 24 % річних, терміном на 3 роки, якщо планується отримати 100 тис. грн. од.

Тема 6 Грошовий потік

1. Поняття грошового потоку
2. Рух грошового потоку
3. Вплив амортизації на рух грошового потоку

Ключові слова: грошовий потік; грошові надходження; витрати; амортизація; фінансовий результат; потік інвестицій; потік операційних платежів; потік надходжень; традиційний грошовий потік; чистий грошовий потік; операційний грошовий потік; фінансовий потік; загальний грошовий потік; релевантний грошовий потік; додатковий грошовий потік; чистий дохід; кумулятивний грошовий потік.

Перелік питань:

1. Необхідність розрахунку грошових потоків в проекті.

2. Сучасні методи оцінки грошових потоків проекту.
3. Новітні методики прогнозування грошових потоків проекту.
4. Особливості прогнозування фінансових результатів діяльності підприємства, враховуючи майбутню ефективну реалізацію проекту.

Тестові завдання:

1. Додатковий грошовий потік – це ...
 - 1) Грошові потоки, необхідні для інвестиційного проекту
 - 2) Чистий грошовий потік протягом тривалого циклу
 - 3) Фактичні чисті грошові кошти
2. Кумулятивний грошовий потік – це ...
 - 1) Грошові потоки, необхідні для інвестиційного проекту
 - 2) Чистий грошовий потік протягом тривалого циклу
 - 3) Фактичні чисті грошові кошти
3. Чистий дохід відображає ...
 - 1) Ліквідність активів підприємства
 - 2) Власний оборотний капітал підприємства
 - 3) Різницю між доходами та витратами підприємства
4. Складовою грошового потоку є ...
 - 1) Капітал підприємства
 - 2) Амортизаційні відрахування
 - 3) Фінансові ресурси
5. Активи підприємства характеризують його ...
 - 1) Майно
 - 2) Зобов'язання
 - 3) Доходи
6. Пасиви підприємства характеризують його ...
 - 1) Майно
 - 2) Зобов'язання
 - 3) Доходи

Практичні завдання:

Задача 1:

Підприємство планує купити обладнання вартістю 3170 гр. од. та має термін окупності 4 роки з нульовою залишковою вартістю. Введення даного обладнання забезпечить вхідний грошовий потік 1000 грн. од. на протязі кожного року. Доцільно здійснювати дані інвестиції тільки в тому випадку, коли вони забезпечать хоча б 10 % на рік.

Задача 2:

Скільки ставновитимуть зобов'язання виплатити 1 дол. через 1 рік при відсотковій ставці 10 %, а також через 2 роки та 10 років при незмінній відсотковій ставці?

Задача 3:

Визначити коефіцієнт ефективності інвестицій, якщо норма прибутковості складає 15 %, а грошові потоки дано в табл. 1.

Таблиця 1

Показники грошових потоків

Показники грошових потоків	Роки				
	1	2	3	4	5
Капітальні витрати	5000	5000	5000	5000	5000
Чистий прибуток	980	1300	1800	1600	40

Задача 4:

Майбутня вартість грошей складає 2000 грн. Номінальна річна ставка становить 15 %. Нарахування відбувалося щоквартально. Визначити розмір дисконту за складними відсотками за рік.

Тема 7 Стандартні фінансові та неформальні критерії прийняття проектних рішень

1. Принципи оцінки ефективності проектних рішень
2. Неформальні процедури відбору та оцінки проектів

Ключові слова: ефективність проектних рішень; фактори впливу на ефективність управлінських рішень; чиста теперішня вартість; коефіцієнт вигоди; внутрішня норма дохідності; ануїтет; стандартні критерії прийняття проектного рішення; неформальні критерії прийняття проектного рішення; зовнішні та екологічні критерії; критерії науково-технічної перспективності; фінансові критерії; виробничі критерії; ринкові критерії; регіональні критерії.

Перелік питань:

1. Система показників притне формальних процедурах відбору та оцінки проектів.
2. Некомерційні критерії відбору та оцінки проектів.
3. Особливості оцінки проектів з високим рівнем ризику.

Тестові завдання:

1. До групи зовнішніх та екологічних критеріїв відносяться ...
 - 1) Дані про потенціал зростання
 - 2) Вплив проекту на рівень зайнятості
 - 3) Міра впливу на інші проекти

2. До групи критеріїв реципієнта, що здійснює проект відносяться ...

- 1) Дані про потенціал зростання
- 2) Вплив проекту на рівень зайнятості
- 3) Міра впливу на інші проекти

3. До групи критеріїв науково-технічної перспективності відносяться ...

- 1) Дані про потенціал зростання
- 2) Вплив проекту на рівень зайнятості
- 3) Міра впливу на інші проекти

4. До групи фінансових критеріїв відносяться ...

- 1) Оцінка фінансових ризиків
- 2) Еластичність ціни на продукцію
- 3) Кваліфікація персоналу

5. До групи виробничих критеріїв відносяться ...

- 1) Оцінка фінансових ризиків
- 2) Еластичність ціни на продукцію
- 3) Кваліфікація персоналу

6. До групи ринкових критеріїв відносяться ...

- 1) Оцінка фінансових ризиків
- 2) Еластичність ціни на продукцію
- 3) Кваліфікація персоналу

7. До групи регіональних критеріїв відносяться ...

- 1) Фінансові ризики
- 2) Ресурсна можливість
- 3) Кваліфікація персоналу

8. Проекти з високим ступенем ризику розглядаються для ...

- 1) Необхідності їхнього впровадження
- 2) Отримання високого рівня прибутковості
- 3) Пріоритетних напрямів інвестування

Практичні завдання:

Задача 1:

На який строк фірма може взяти у банку кредит в розмірі 400 тис. грн., щоб він не перевищував 500 тис. грн. при 40 % річних та кількості 365 днів у році?

Задача 2:

Визначити, до якого банку вигідніше вкласти кошти на депозит терміном 3 роки, якщо: перший банк пропонує прості відсотки – 10 % за півріччя; другий банк пропонує складні відсотки – при щоквартальному нарахуванні 20 % річних;

третій банк – складані відсотки з нарахуванням 2 рази на рік при номінальній ставці 18 %.

Задача 3:

Інвестор має 2000 грн. та бажає покласти їх на депозит терміном на 1 рік. Визначити майбутню вартість грошей та розмір звичайного відсотка за весь період інвестування, якщо ставка відсотка становить 8 % щоквартально.

Тема 8 Аналіз беззбитковості проекту

1. Мета аналізу беззбитковості
2. Основні завдання аналізу беззбитковості
3. Визначення точки беззбитковості

Ключові слова: аналіз беззбитковості; точка беззбитковості; мета аналізу беззбитковості; завдання аналізу беззбитковості; методи визначення точки беззбитковості; графічний метод; аналітичний метод; постійні витрати; змінні витрати; загальні витрати; середні витрати; виручка від реалізації; запас міцності; точка закриття підприємства; коефіцієнт запасу міцності; запас стійкості проекту.

Перелік питань:

1. Основні висновки та допущення при здійсненні аналізу беззбитковості.
2. Проведення аналізу беззбитковості на основі даних фінансової звітності діяльності підприємства.
3. Практична цінність моделі беззбитковості.
4. Недоліки при формуванні моделі беззбитковості.

Тестові завдання:

1. Точка закриття підприємства відображає такий обсяг виробництва, при якому ...
 - 1) Сума виручки дорівнює сумі постійних витрат
 - 2) Сума прибутку дорівнює сумі змінних витрат
 - 3) Сума загальних витрат рівна сумі доходу
2. Якщо обсяг реалізації менший від точки закриття підприємства, то підприємство слід ...
 - 1) Реорганізувати
 - 2) «Оздоровити»
 - 3) Закрити
3. Якщо обсяг реалізації більший від точки закриття підприємства, то підприємство слід ...
 - 1) Реорганізувати
 - 2) «Оздоровити»

3) Не закривати

4. Запас міцності відображає ...

- 1) Такий обсяг реалізації, при якому не можливо отримати збиток
- 2) Такий обсяг реалізації, при якому можливо отримати збиток
- 3) Такий обсяг реалізації, який дорівнює постійним витратам

5. Запас міцності розраховується як ...

- 1) Точка беззбитковості мінус фактичний обсяг продажу
- 2) Фактичний обсяг продажу мінус точка беззбитковості
- 3) Точка беззбитковості плюс фактичний обсяг продажу

6. Коефіцієнт запасу міцності визначається ...

- 1) Точка беззбитковості мінус фактичний обсяг продажу
- 2) Фактичний обсяг продажу мінус точка беззбитковості
- 3) Співвідношення запасу міцності до фактичного обсягу продаж

7. Чим більше значення коефіцієнта запасу міцності, тим ...

- 1) Стійкішим буде проект до можливих негативних змін
- 2) Чутливішим буде проект до можливих негативних змін
- 3) Більша ймовірність отримання збитку

8. Практична цінність аналізу беззбитковості відображається в ...

- 1) Оцінці зовнішніх ризиків проекту
- 2) Оцінці цінності проекту
- 3) Оцінці запасу стійкості проекту

Практичні завдання:

Задача 1:

Визначити поріг рентабельності, якщо коефіцієнт маржинального прибутку складає 0,5, обсяг реалізації – 35700 грн., постійні витрати – 17800 грн.

Задача 2:

Фірма виробляє один вид продукції, яку реалізовує за ціною 50 грн. за одиницю. Змінні витрати на одиницю 20 грн., загальні постійні витрати – 2400 грн. Визначити точку беззбитковості у грошовому та натуральному вираженні.

Тема 9 Оцінка проектного ризику

1. Поняття проектного ризику та його види
2. Методи аналізу та прогнозування ризику
3. Методи зниження ризику в проекті

Ключові слова: управління ризиками; ризик; рівень ризику; ризик часу; проектний ризик; види ризиків; зовнішній ризик; внутрішній ризик; виробничі ризики; технічні ризики; економічні ризики; ринкові ризики; фінансові ризики; соціальні ризики; політичні ризики; інноваційні ризики; природо-кліматичні ризики; важливість ризику; ймовірність ризику; загроза ризику; якісний аналіз ризиків; кількісний аналіз ризиків; методи аналізу ризиків; методи прогнозування ризиків; методи зниження ризиків; страхування ризиків; хеджування.

Перелік питань:

1. Оцінка ризику з точки зору його поділу на дві категорії: рівень ризику та ризик часу.
2. Особливості ризику як зростаючої функції.
3. Моделювання ймовірності настання ризиків.
4. Основні засоби захисту від ризиків та ризикових ситуацій.

Тестові завдання:

1. За місцем прояву ризику є ...
 - 1) Кількісні та якісні
 - 2) Зовнішні та внутрішні
 - 3) Інноваційні та фінансові
2. За джерелами виникнення ризику є ...
 - 1) Кількісні та якісні
 - 2) Зовнішні та внутрішні
 - 3) Інноваційні та фінансові
3. За складністю ризику є ...
 - 1) Часткові та системні
 - 2) Зовнішні та внутрішні
 - 3) Інноваційні та фінансові
4. За рівнем прояву ризику є ...
 - 1) Кількісні та якісні
 - 2) Помірні та катастрофічні
 - 3) Інноваційні та фінансові
5. За часом прояву ризику є ...
 - 1) Кількісні та якісні
 - 2) Зовнішні та внутрішні
 - 3) Поточні та майбутні
6. До методів зниження ризиків належать ...
 - 1) Страхування
 - 2) Запобігання
 - 3) Лімітування

7. До засобів захисту від ризиків належать ...

- 1) Утримання
- 2) Запобігання
- 3) Лімітування

8. Гарантії та резервні фонди є ...

- 1) Методами управління ризиками
- 2) Засобами захисту від ризиків
- 3) Принципи управління ризиками проекту

9. Передача та скорочення – це ...

- 1) Методи управління ризиками
- 2) Засоби захисту від ризиків
- 3) Принципи управління ризиками проекту

10. Зниження ступеня ризику – це ...

- 1) Скорочення ймовірності його виникнення
- 2) Зменшення обсягу можливих втрат
- 3) Усі відповіді вірні

Тема 10 Маркетинговий аналіз

1. Сутність маркетингового аналізу
2. Попит на продукцію
3. Цінова політика
4. Методи прогнозування попиту

Ключові слова: маркетинговий аналіз; стадії маркетингового аналізу; аналіз ринкового середовища; стратегія проекту; маркетингова концепція; маркетинговий план; попит; ефективний попит; цінова політика; конкурентоспроможність продукції; прогнозування попиту; збутова політика; рекламні засоби; система розподілу; доходи споживачів; витрати виробництва; ринок «чистої» конкуренції; ринок монополістичної конкуренції; олігополістична конкуренція; рівень споживання; коефіцієнт споживання.

Перелік питань:

1. Особливості формування маркетингової стратегії проекту.
2. SWOT-аналіз як оцінка сильних та слабких сторін, внутрішніх та зовнішніх загроз.
3. Оцінка основних факторів впливу на формування ціни торвагу.
4. Система показників для здійснення оцінки проекту на основі маркетингового аналізу.

Тестові завдання:

1. Для успішного продажу потрібно ...
 - 1) Якісну упаковку
 - 2) Гарантійне обслуговування
 - 3) Усі відповіді вірні

2. Прогноз попиту на товар складають терміном на ...
 - 1) П'ять років
 - 2) Десять років
 - 3) П'ятнадцять років

3. Найскладнішим етапом прогнозування попиту на новий товар є ...
 - 1) Формування попиту на внутрішньому та зовнішньому ринках
 - 2) Формування цінової політики
 - 3) Формування якісних характеристик

4. Під час прогнозування попиту на товар на внутрішньому та зовнішньому ринках проводять ...
 - 1) Оцінку ступеня проникнення товару на нові ринки збуту
 - 2) Оцінку поточних споживань нового продукту
 - 3) Оцінку збільшення обсягів виробництва

5. Під час прогнозування попиту на товар на внутрішньому ринку проводять ...
 - 1) Оцінку ступеня проникнення товару на нові ринки збуту
 - 2) Оцінку поточних споживань нового продукту
 - 3) Оцінку збільшення обсягів виробництва

6. Позитивними факторами впливу на розвиток експорту товарів є ...
 - 1) Цінова політика
 - 2) Доходи населення
 - 3) Місцезнаходження організації

7. До факторів, що ефективно впливають на розвиток експорту товарів відносяться ...
 - 1) Обсяг виробництва
 - 2) Доходи населення
 - 3) Цінова політика

8. Обмежуючими факторами щодо експорту товарів виступають ...
 - 1) Цінова політика
 - 2) Конкуренти
 - 3) Якісні характеристики товару

9. Оцінка конкурентів включає ...
 - 1) Аналіз цінової стратегії

- 2) Аналіз ринків збуту
- 3) Усі відповіді вірні

10. Оцінка політики збуту включає ...

- 1) Рекламні засоби
- 2) Власні фінансові ресурси
- 3) Місцезнаходження організації

11. Найбільший вплив на реалізацію товарів має ...

- 1) Фінансова стабільність підприємства
- 2) Цінова політика
- 3) Ефективна система розподілу

12. Ціна товару впливає на ...

- 1) Ефективність системи розподілу
- 2) Формування конкурентоспроможності товару
- 3) Прибутковість підприємства

13. До основних факторів, які впливають на формування ціни товару відносяться ...

- 1) Доходи споживачів
- 2) Збутова політика
- 3) Усі відповіді вірні

14. До основних типів ринків відносяться ...

- 1) Ринок споживачів
- 2) Ринок виробників
- 3) Ринок чистої конкуренції

15. Ринок чистої конкуренції – це ...

- 1) Наявність великої кількості фірм, які виготовляють різну за якістю, оформленням, цінами продукцію
- 2) Наявність великої кількості продавців та покупців схожої продукції
- 3) Наявність великої кількості фірм, які пропонують як однорідні та взаємозамінні, так і відмінні один від одного товари

16. Ринок олігополістичної конкуренції – це ...

- 1) Наявність великої кількості фірм, які виготовляють різну за якістю, оформленням, цінами продукцію
- 2) Наявність великої кількості продавців та покупців схожої продукції
- 3) Наявність великої кількості фірм, які пропонують як однорідні та взаємозамінні, так і відмінні один від одного товари

17. Ринок монополістичної конкуренції – це ...

- 1) Наявність великої кількості фірм, які виготовляють різну за якістю, оформленням, цінами продукцію
- 2) Наявність великої кількості продавців та покупців схожої продукції
- 3) Наявність великої кількості фірм, які пропонують як однорідні та взаємозамінні, так і відмінні один від одного товари

18. На формування ціни товару має вплив ...

- 1) Прибутковість підприємства
- 2) Мета підприємства
- 3) Витрати на розробку товару

Тема 11 Технічний аналіз

1. Мета здійснення технічного аналізу
2. Місце розташування та масштаб проекту
3. Етапи здійснення технічного аналізу та їх основні завдання

Ключові слова: технічний аналіз; синтетичні показники технічного аналізу; технічні можливості; виробнича програма; матеріальні ресурси; трудові ресурси; фінансові ресурси; ресурсний потенціал; освоєння виробництва; виробнича потужність; етапи технічного аналізу; вибір технології; вибір обладнання; виробнича схема; матеріально-технічне постачання; забезпечення якості.

Перелік питань:

1. Особливості проведення технічного аналізу проекту в Україні.
2. Новітні методики здійснення технічного аналізу проекту.
3. Місце інновацій в системі технічного аналізу проекту.

Тестові завдання:

1. До оцінки демографічної ситуації регіону відноситься ...
 - 1) Середній рівень заробітної плати
 - 2) Аналіз працездатного населення
 - 3) Кількість страхових компаній
2. До основних ризиків, які негативно впливають на виробничу програму відносяться ...
 - 1) Діяльність конкурентів
 - 2) Оцінка постачальників
 - 3) Наявність матеріальних ресурсів
3. До етапів технічного аналізу відносяться ...
 - 1) Вибір технології
 - 2) Матеріально-технічне постачання
 - 3) Усі відповіді вірні

4. Оцінка виробничої потужності включає ...
 - 1) Аналіз трудомісткості продукції
 - 2) Аналіз обсягів виробництва
 - 3) Вибір обладнання
5. Оцінка вибору технології включає ...
 - 1) Аналіз трудомісткості продукції
 - 2) Аналіз обсягів виробництва
 - 3) Вибір обладнання
6. Одним із етапів проведення технічного аналізу є ...
 - 1) Етап оцінки забезпечення якості
 - 2) Етап оцінки цінності проекту
 - 3) Етап формування прибутковості по проекту
7. Матеріально-технічне постачання включає ...
 - 1) Оцінку постачальників
 - 2) Аналіз ризиків постачання
 - 3) Усі відповіді вірні
8. Етап підготовки та освоєння виробництва включає ...
 - 1) Підготовку технічної документації
 - 2) Оцінку витрат та вигод
 - 3) Аналіз цінності проекту
9. Вибір обладнання включає ...
 - 1) Оцінку майбутнього виробу
 - 2) Розрахунок виробництва запасних частин
 - 3) Ціну продукції
10. Сітковий графік виконання проекту подається в ...
 - 1) Фінансовому розділі проекту
 - 2) Технічному розділі проекту
 - 3) Виробничому розділі проекту

Тема 12 Інституційний аналіз

1. Завдання та мета інституційного аналізу
2. Оцінка зовнішніх факторів
3. Оцінка внутрішнього середовища проекту

Ключові слова: інституційний аналіз; задачі інституційного аналізу; завдання інституційного аналізу; зовнішні фактори; політико-правові фактори;

економічні фактори; внутрішні фактори; організаційна діяльність; організаційна структура.

Перелік питань:

1. Особливості проведення інституційного аналізу проекту в Україні.
2. Сучасні методики здійснення інституційного аналізу проекту.
3. Особливості системи показників для здійснення інституційного аналізу проекту.

Тестові завдання:

1. Оцінка інституційного рівня впливу на проект відображається ...
 - 1) В змінах графіка виконання робіт по проекту
 - 2) В формуванні обсягів виробництва
 - 3) В оцінці цінності проекту
2. Оцінка правового середовища майбутнього проекту впливає ...
 - 1) На цінність проекту
 - 2) На уникнення додаткових витрат
 - 3) На формування ціни майбутнього продукту
3. Захист споживачів та навколишнього середовища описується в ...
 - 1) Технічному розділі проекту
 - 2) Маркетинговому розділі проекту
 - 3) Інституційному розділі проекту
4. Вплив законодавчої бази на реалізацію проекту може мати ...
 - 1) Обмежуючий характер
 - 2) Регіональний характер
 - 3) Усі відповіді вірні
5. До економічних факторів відносяться ...
 - 1) Законодавча база
 - 2) Рівень інфляційних процесів
 - 3) Кадрове забезпечення фірми
6. Рівень впливу зовнішніх факторів на реалізацію проекту визначається ...
 - 1) На основі евристичних методів
 - 2) На основі статистичних методів
 - 3) Фінансово-економічних методів
7. Внутрішні фактори впливу на проекту включають ...
 - 1) Міжнародні розрахунки
 - 2) Наявність фінансування
 - 3) Правильно організовану діяльність

8. Організаційна діяльність – це ...

- 1) Процес формування впорядкованості всіх видів робіт по проекту
- 2) Формування сіткового графіка
- 3) Оцінка виробничої програми та виробничої потужності

9. Організаційна структура повинна забезпечувати ...

- 1) Виконання робіт згідно сіткового графіка
- 2) Створення ефективних комунікаційних мереж в прийнятті управлінських рішень
- 3) Формування чіткої виробничої програми

10. Згідно інституційного аналізу цілі проекту мають узгоджуватися з ...

- 1) Цілями інвесторів
- 2) Цілями державних органів
- 3) Цілями підприємства

Тема 13 Екологічний аналіз

1. Мета та завдання екологічного аналізу
2. Методика оцінки інвестиційних проектів
3. Рівень впливу проектів на навколишнє середовище

Ключові слова: екологічний аналіз; екологічний моніторинг; навколишнє середовище; екологічні вигоди; екологічні втрати; оцінка змін продуктивності; аналіз ефективності витрат; оцінка превентивних витрат; екологічна вартість проекту.

Перелік питань:

1. Необхідність проведення екологічного аналізу проекту в сучасних умовах розвитку економіки.
2. Система показників для здійснення екологічного аналізу проекту.
3. Новітні методики моделювання та прогнозування результатів впливу проекту на основі його екологічного аналізу.

Тестові завдання:

1. Екологічна вартість проекту – це ...
 - 1) Витрати проекту для усунення шкідливих впливів на навколишнє середовище
 - 2) Додатковий негативний ефект на навколишнє середовище
 - 3) Ступінь мінімізації негативного впливу проекту на навколишнє середовище
2. За типами впливу на навколишнє середовище, проекти бувають ...
 - 1) Первинні та вторинні
 - 2) Регіональні та міждержавні
 - 3) Дослідницькі та виробничі

3. До підходів, які можуть визначати рівень впливу проектів на навколишнє середовище відносяться ...

- 1) Регіональні
- 2) Використання «сурогатних» цін
- 3) Операційні

4. Оцінка транспортних витрат відноситься до ...

- 1) Етапу технічного аналізу
- 2) Методу інституційного аналізу
- 3) Одного з підходів екологічного аналізу

Тема 14 Соціальний аналіз

1. Мета соціального аналізу

2. Структурні елементи соціального аналізу

3. Основні етапи здійснення соціального аналізу

Ключові слова: соціальний аналіз; демографічні показники; зайнятість; соціальна структура; житлові умови; громадське життя; охорона здоров'я; структурні елементи соціального аналізу; соціальні наслідки проекту.

Перелік питань:

1. Новітні методики здійснення соціального аналізу проекту.
2. Необхідність проведення соціального аналізу проекту в сучасних умовах розвитку економіки та суспільства.

Тестові завдання:

1. Оцінка території під проект та моніторинг соціологічної сфери проекту – це ...

- 1) Структурний елемент соціального аналізу
- 2) Показник соціального аналізу
- 3) Мета соціального аналізу

2. На стадії ідентифікації проекту соціальний аналіз проводиться як ...

- 1) Оцінка території проекту
- 2) Оцінка потреб населення
- 3) Оцінка демографічного та соціально-економічного стану регіону

3. На стадії розробки концепції проекту соціальний аналіз проводиться як ...

- 1) Оцінка території проекту
- 2) Оцінка потреб населення
- 3) Оцінка демографічного та соціально-економічного стану регіону

4. На стадії обґрунтування та розробки проекту соціальний аналіз проводиться як ...

- 1) Оцінка території проекту
 - 2) Оцінка потреб населення
 - 3) Оцінка демографічного та соціально-економічного стану регіону
5. На стадії проведення експертизи соціальних аспектів проекту соціальний аналіз проводиться як ...
- 1) Оцінка території проекту
 - 2) Оцінка потреб населення досліджуваного регіону під проект
 - 3) Оцінка причинно-наслідкових зв'язків між проектними рішеннями та можливими соціальними наслідками
6. На стадії реалізації проекту соціальний аналіз проводиться як ...
- 1) Оцінка причинно-наслідкових зв'язків між проектними рішеннями та можливими соціальними наслідками
 - 2) Оцінка позитивних та негативних соціальних змін, пов'язаних з проектом
 - 3) Оцінка демографічного та соціально-економічного стану регіону
7. На заключній стадії проекту соціальний аналіз проводиться як ...
- 1) Оцінка співставлення реальних наслідків проекту із прогностичними
 - 2) Оцінка позитивних та негативних соціальних змін, пов'язаних з проектом
 - 3) Оцінка демографічного та соціально-економічного стану регіону
8. До основних завдань проведення соціального аналізу фахівець повинен ...
- 1) Здійснювати експертизу соціальних аспектів проекту
 - 2) Проводити соціальне проектування
 - 3) Усі відповіді вірні
9. Забезпечення ефективності комунікацій здійснення робіт по проекту здійснює ...
- 1) Керівник проекту
 - 2) Інвестор проекту
 - 3) Аналітик проекту

Тема 15 Фінансовий аналіз

1. Мета та завдання фінансового аналізу
2. Моделі фінансового аналізу
3. Коефіцієнти в фінансовому аналізі
4. Класифікація фінансових потоків та впливів
5. Джерела фінансування проекту

Ключові слова: фінансовий аналіз; аналіз фінансового стану; прогнозування прибутків; прогнозування грошових потоків; потреба фінансування; фінансові ресурси; власні фінансові ресурси; залучені фінансові

ресурси; позичені фінансові ресурси; описові моделі; прогностні моделі; нормативні моделі; горизонтальний аналіз; вертикальний аналіз; трендовий аналіз; порівняльний аналіз; факторний аналіз; фінансові показники; фінансові коефіцієнти; показники рентабельності; показники фінансової стійкості; показники платоспроможності; показники ліквідності; фінансові потоки; фінансові впливи; джерела фінансування; нерозподілений прибуток.

Перелік питань:

1. Місце фінансового аналізу проекту в сучасних умовах розвитку економіки та обмеженості ресурсів.

2. Новітні методики моделювання та прогнозування потреби фінансових ресурсів.

3. Онімізація собливості прогнозування майбутніх фінансових результатів проекту: ступінь їх досягнення, оцінка відхилень, мінімізація ризиків втрати.

Тестові завдання:

1. Описові моделі фінансового аналізу проекту включають ...

- 1) Статистичні
- 2) Ретроспективні
- 3) Аналітичні коефіцієнти

2. Дескриптивні моделі фінансового аналізу називаються ...

- 1) Описовими
- 2) Загальними
- 3) Прогностними

3. Предикативні моделі фінансового аналізу називаються ...

- 1) Описовими
- 2) Загальними
- 3) Прогностними

4. Предикативні моделі фінансового аналізу включають ...

- 1) Горизонтальний та вертикальний аналіз
- 2) Розрахунок критичного обсягу реалізації продукції
- 3) Прогнозування фінансового стану підприємства

5. Нормативні моделі фінансового аналізу відображають ...

- 1) Порівняння результатів з базовим значенням
- 2) Розрахунок критичного обсягу реалізації продукції
- 3) Прогнозування фінансового стану підприємства

6. До основних методів фінансового аналізу відноситься ...

- 1) Горизонтальний та вертикальний аналіз
- 2) Трендовий аналіз
- 3) Усі відповіді вірні

7. Факторний аналіз відноситься до ...

- 1) Методів фінансового аналізу
- 2) Етапів фінансового аналізу
- 3) Принципів фінансового аналізу

8. Основними коефіцієнтами, що використовуються в фінансовому аналізі є ...

- 1) Статистичні
- 2) Прибутковості
- 3) Прогнозні

9. Показники ліквідності та рентабельності – це ...

- 1) Найголовніші показники статистичного аналізу
- 2) Основні показники економічного аналізу
- 3) Основні показники фінансового аналізу

10. Для оцінки фінансової спроможності проекту потрібно ...

- 1) Здійснити аналіз чистого прибутку
- 2) Проаналізувати власні фінансові ресурси
- 3) Спрогнозувати обсяг продаж

Тема 16 Економічний аналіз

1. Мета та завдання економічного аналізу
2. Оцінка економічної привабливості та ефективності проекту
3. Методичні підходи до визначення економічної вартості проекту
4. Оцінка впливу проекту на економіку країни

Ключові слова: економічний аналіз; економічна цінність проекту; економічна доцільність проекту; економічна привабливість; економічні цілі національного розвитку; економічні вигоди; економічні витрати; тіньова ціна; тіньовий валютний курс; офіційний валютний курс; економічні наслідки проекту; зниження цін; ліквідація дефіциту товару; скорочення витрат.

Перелік питань:

1. Місце економічного аналізу проекту в сучасних умовах розвитку економіки.
2. Новітні методики моделювання та прогнозування результатів проекту на основі його економічного аналізу.
3. Особливості моделювання економічної привабливості країни (регіону) в умовах ефективної реалізації проекту.

Тестові завдання:

1. Методологія економічної оцінки проекту сприяє ...
 - 1) Комерційності проекту

- 2) Технологічній готовності проекту
 - 3) Визначенню загального добробуту
-
2. Економічний аналіз проекту повинен сприяти ...
 - 1) Комерційності проекту
 - 2) Технологічній готовності проекту
 - 3) Національному розвитку суспільства
-
3. Купівельна спроможність місцевої валюти відображається ...
 - 1) Тіншовим валютним курсом
 - 2) Плаваючим валютним курсом
 - 3) Стабільним валютним курсом
-
4. Для визначення еквівалента світової ціни експортних та імпортних товарів використовують ...
 - 1) Світові ціни
 - 2) Паритетні ціни
 - 3) Національні ціни
-
5. Інвестування – це ...
 - 1) Найголовніший аспект діяльності будь-якої комерційної організації
 - 2) Один із етапів формування проекту
 - 3) Методика розрахунку ефективності проекту
-
6. Інвестиції сприяють ...
 - 1) Накопиченню капіталу
 - 2) Розширенню виробництва
 - 3) Формуванню кредитоспроможності організації
-
7. Результати проекту відображаються в таких показниках як ...
 - 1) Абсолютних та статистичних
 - 2) Трендових та прогнозних
 - 3) Відносних та динамічних
-
8. До основних результатів проекту відносяться ...
 - 1) Прибуток
 - 2) Рівень зайнятості
 - 3) Усі відповіді вірні

17 Оцінка ефективності завершення та реалізації проекту

1. Загальна послідовність розробки проекту
2. Закриття проекту
3. Оцінка проміжних і кінцевих результатів проекту

4. Моніторинг та оцінка готового проекту
5. Післяпроектне обслуговування

Ключові слова: інвестування; інвестиції; тривалість життєвого циклу; обсяг початкових інвестицій; величина грошового потоку; ставка дисконтування; вартість впровадження проекту; індекс можливих відносних втрат; власні інвестиційні ресурси; залучені інвестиційні ресурси; закриття проекту; план закриття проекту; фінансова звітність; паспортизація; невиконані зобов'язання; гарантійне обслуговування; остаточний розрахунок; результати проекту; факт завершення проекту; вартість виконаних робіт; тривалість реалізації проекту; економічні вигоди; соціально-економічні досягнення; моніторинг проекту; оцінка ефективності проекту; післяпроектне обслуговування; гарантія; гарантійне обслуговування; гарантійний строк.

Перелік питань:

1. Особливості розрахунку індексу відносних можливих втрат по проекту.
2. Суть взаємозв'язку між фінансовими та інвестиційними показниками оцінки проекту.
3. Особливості розрахунку необхідного обсягу інвестиційних ресурсів.
4. Основні питання, що розглядаються при оцінці підсумків щодо досягнутих результатів проекту.
5. Особливості розрахунку інтегральної оцінки ефективності реалізації проекту.

Тестові завдання:

1. Проведення моніторингу робіт по проекту необхідне для ...
 - 1) Отримання прибутку
 - 2) Оцінки ефективності реалізації проекту
 - 3) Пошуку альтернативних джерел фінансування проекту
2. Оцінка проекту відображає ...
 - 1) Можливості реалізації проекту
 - 2) Рівень надійності проекту
 - 3) Аналіз проведених заходів для досягнення мети проекту
3. Гарантія – це ...
 - 1) Документ, що підтверджує післяпроектне обслуговування
 - 2) Засіб забезпечення виконання зобов'язань
 - 3) Один з документів оцінки проекту
4. Гарантійний строк – це ...
 - 1) Термін дії проекту
 - 2) Термін ефективної дії проекту
 - 3) Термін нормального функціонування товару, за умови його належного використання

5. Контроль з реалізацією здійснюється на основі ...

- 1) Аналізу та оцінки ефективності
- 2) Моніторингу та оцінки
- 3) Гарантійного обслуговування

6. Моніторинг проекту відображає ...

- 1) Правильність його реалізації
- 2) Варіант його реалізації
- 3) Оцінку етапів його реалізації

7. Оцінка проекту відображає ...

- 1) Правильність його реалізації
- 2) Правильний варіант його реалізації
- 3) Оцінку етапів його реалізації

ГЛОСАРІЙ

Альтернативна вартість – втрачена вигода від використання обмежених ресурсів для досягнення одного результату замість іншого (тобто найкращого з тих, що лишилися, варіантів застосування цих ресурсів).

Альтернативні проекти – проекти, існування яких виключає можливість існування інших.

Аналіз беззбитковості проекту – дослідження зв'язку обсягу виробництва, собівартості продукції та прибутку за зміни цих показників у процесі виробництва.

Ануїтет – послідовність грошових потоків, за якої окремі види грошових потоків, що оцінюються у часі, здійснюються послідовно через певні інтервали часу та в рівних обсягах.

Бездефектні проекти – проекти, домінантним фактором яких є підвищена якість.

Безповоротні витрати – вже зроблені витрати, які неможливо відшкодувати прийняттям чи неприйняттям будь-якого проекту.

Взаємовиключні проекти – проекти, реалізація яких недоцільна при прийнятті рішення про здійснення вже визначеного проекту, оскільки прибутковість іншого знижується до нульового рівня.

Взаємовиключні рішення – рішення, прийняття одного з яких виключає прийняття іншого.

Взаємодоповнюючі рішення – рішення, реалізація одного з яких є необхідною умовою для реалізації іншого.

Взаємопов'язані проекти – проекти, відхилення чи прийняття яких залежить від прийняття рішення про інші. Ці проекти оцінюють як один та приймають єдине рішення.

Генеральний підрядник – юридична особа, пропозиція якої прийнята замовником.

Граничні (маржинальні) витрати – додаткові витрати, пов'язані з випуском додаткової одиниці продукції.

Грошовий потік – різниця між грошовими надходженнями та витратами.

Дисконтна ставка – ставка процента, за якою майбутня вартість грошей приводиться до поточної їх вартості.

Дисконтування – процес визначення теперішньої вартості потоку готівки шляхом коригування майбутніх грошових надходжень за допомогою коефіцієнта дисконтування.

Довгострокові інвестиції – вкладання капіталу на період більше одного року.

Додаткові грошові потоки – грошові потоки, що стосуються інвестиційного проекту.

Ефективний попит – кількість конкретної продукції, яку споживач може купити за певною ціною на певному ринку за певний період.

Екологічна експертиза – експертиза, яка провадиться з метою визначення впливу проекту на екосистему, а також оцінки наслідків негативного впливу

проекту на повітряний та водний басейни; встановлення екологічного ризику, пов'язаного з реалізацією проекту.

Економічна експертиза – експертиза, покликана оцінити проект з погляду національних інтересів, суспільства в цілому, зокрема з позицій, чи доцільне залучення проектом національних ресурсів, чи існують адекватні стимули для різних учасників проекту, що дає змогу проекту сприяти національному розвитку.

Експертиза проекту – оцінка проекту зацікавленими або незалежними організаціями за формальними і неформальними критеріями.

Експлуатаційна фаза – остання фаза життєвого циклу проекту. Основними стадіями експлуатаційної фази є: здавання в експлуатацію, заміна та оновлення, розширення та інновації, заключна оцінка проекту.

Життєвий цикл проекту – проміжок часу між моментом появи проекту та моментом його ліквідації.

Загальний грошовий потік – фактичні чисті грошові кошти, що надходять у фірму чи витрачаються нею протягом певного періоду.

Заміщуючі проекти – проекти, рентабельність одного з яких залежить від реалізації іншого, оскільки дохідність першого починає знижуватися з прийняттям іншого проекту.

Заміщувальні рішення – рішення, прийняття яких сприяє досягненню різних цілей.

Замовник проекту – головна особа, яка зацікавлена у здійсненні проекту та досягненні його мети і буде користуватися його результатами.

Запас надійності – показник, який визначає, на скільки процентів можна зменшити ціну продукції проекту без збитків для останнього.

Запас фінансової міцності – величина, на яку фактичний проектний обсяг перевищує критичний (беззбитковий) обсяг реалізації продукції.

Змінні витрати – витрати, які змінюються зі зміною обсягу виробництва.

Ідентифікація – стадія життєвого циклу, на якій здійснюється вибір цілей проекту, визначаються завдання проекту, які забезпечать виконання найважливіших планів.

Інвестиційна фаза – друга фаза життєвого циклу проекту, на якій виконуються такі роботи: встановлення правових, фінансових, організаційних умов для здійснення проекту; придбання і передача технології, а також основні проектні роботи; придбання землі; будівельні роботи й встановлення обладнання; передвиробничий маркетинг, а також забезпечення постачання та формування адміністрації фірми; набір і навчання персоналу; здавання в експлуатацію й запуск підприємства.

Інституційна експертиза – оцінка адміністративно-управлінських аспектів здійснення проекту. Проводиться з метою встановлення можливості реалізації проекту в заданому політичному, економічному та правовому середовищі, а також для визначення організаційних умов, які дають змогу успішно досягти поставлених проектних цілей.

Інвестиційна стратегія – формування системи довгострокових цілей інвестиційної діяльності й вибір найбільш ефективних шляхів їхнього досягнення.

Інвестиційний проект – інвестиційна акція, що передбачає вкладання певної кількості ресурсів (інтелектуальних, фінансових, матеріальних, людських) для одержання запланованого результату та досягнення певних цілей в обумовлені строки.

Інвестиційні ресурси – усі види грошових та інших активів, залучених для здійснення вкладень в об'єкти інвестування.

Інвестор проекту – особа, яка здійснює інвестиції у проект і зацікавлена у максимізації прибутків від цього проекту.

Інвестування – дія, спрямована на створення майбутніх чистих прибутків (соціальних ефектів).

Ініціатор проекту – автор ідеї проекту, його попереднього обґрунтування та пропозицій щодо його здійснення.

Інноваційні проекти – проекти, пов'язані з трансформуванням наукових досліджень та розробок або інших науково-технічних досягнень у новий чи вдосконалений продукт, впроваджений на ринок, у новий удосконалений технологічний процес, що використовується у практиці діяльності, або у новий підхід до соціальних послуг.

Інфляційна премія – додатковий дохід, що виплачується інвестору з метою відшкодування його втрат від знецінення грошей унаслідок впливу інфляції.

Капітальні витрати – чисті витрати на придбання активів без продажу активів.

Керівник проекту – юридична особа, якій замовник та інвестор делегують повноваження щодо управління проектом: планування, контроль та координацію дій учасників проекту.

Команда проекту – специфічна організаційна структура, очолювана керівником проекту, що створюється на період здійснення проекту.

Комерційна експертиза – оцінка прийнятності, доступності і цінової привабливості ресурсів, що залучаються до проекту, ринкових тенденцій і перспектив продукції, яка виробляється, а також цінової політики на товар, що випускається.

Комплексні (нероздільні) витрати – витрати, які не можна поділити на компоненти та ідентифікувати з конкретними діями.

Контрактор проекту – особа, що за угодою із замовником бере на себе відповідальність за виконання певних робіт за проектом.

Концепція проектного аналізу – набір методичних принципів, які визначають послідовність збору та способів аналізу даних, методів визначення інвестиційних пріоритетів, способів обліку широкого кола аспектів до прийняття рішень про доцільність та засоби реалізації проектів.

Компаундування (складне нарахування) – операція, за якою можна визначити величину остаточної майбутньої вартості за допомогою складних процентів.

Короткострокові інвестиції – вкладання капіталу на період не більше одного року (короткострокові депозитні вклади тощо).

Кумулятивний грошовий потік – чистий грошовий потік протягом тривалого циклу.

Ліцензори – організації, що видають ліцензії на право володіння земельною ділянкою, проведення торгів, виконання певних видів робіт та послуг тощо.

Майбутня вартість грошей – сума інвестованих тепер коштів, в яку вони обернуться через певний період часу з урахуванням певної ставки процента.

Малі проекти – проекти, невеликі за масштабом, прості та обмежені обсягами.

Маржинальний дохід на одиницю продукції – різниця між ціною одиниці продукції та середніми змінними витратами.

Мегапроекти – цільові програми, що містять декілька взаємопов'язаних проектів, об'єднаних однією метою, ресурсами та часом.

Монопроект – окремий проект (бувають різних типів, видів і масштабів).

Мультипроект – комплексний проект, що складається з ряду монопроектів та потребує багатопроектного управління.

Мета проекту – бажаний та доведений результат, досягнутий у межах певного строку за заданих умов реалізації проекту.

Місія – генеральна мета проекту, чітко визначена умова його існування.

Надзвичайні проекти – проекти, пов'язані з виникненням та необхідністю ліквідації надзвичайних ситуацій.

Незалежні проекти – проекти, відхилення чи прийняття яких не впливає на прийняття рішення про інші.

Непрямі інвестиції – інвестування, опосередковане іншими особами, інвестиційними або фінансовими посередниками.

Неявні вигоди – неодержані доходи від найкращого альтернативного використання активу, внаслідок чого відбувся неявний грошовий приплив.

Номінальна ставка – норма прибутку з урахуванням інфляції.

Номінальна сума грошових коштів – оцінка коштів без урахування зміни покупної спроможності грошей.

Обумовлені (доречні) грошові потоки – потоки грошових коштів фірми, які є прямим результатом рішення про впровадження проекту.

Операційні витрати – витрати, що виникають у процесі операційної (основної) діяльності підприємства.

Операційний грошовий потік – фактичні надходження або витрати грошових коштів у результаті поточної (операційної) діяльності фірми.

Операційний леверидж – показник рівня беззбитковості продукції, величина якого визначає міру чутливості операційних грошових потоків від змін в обсязі продажу продукції за проектом.

Опціон – угода про продаж або купівлю права на купівлю або продаж ф'ючерсного контракту до визначеної дати за обговореною ціною, з оплатою покупцем відповідної премії.

Органи влади – сторона, що задовольняє свої інтереси шляхом одержання податків з учасників проекту; висувають та підтримують екологічні, соціальні, суспільні та державні вимоги, пов'язані з реалізацією проекту.

Організаційно-динамічні структури – структури, що змінюють свою конструкцію на різноманітних етапах здійснення проекту.

Оточення проекту – чинники впливу на його підготовку та реалізацію.

План – фіксація системи цілей, завдань і засобів, які передбачають спрямовану зміну ситуації за умови передбачуваного стану середовища.

Програма – запланований комплекс економіко-соціальних, науково-дослідницьких заходів, спрямованих на досягнення генеральних цілей або реалізацію певного напрямку.

Передінвестиційна фаза – перша фаза життєвого циклу проекту, яка включає такі стадії: преідентифікація, ідентифікація, підготовка, розробка та експертиза, детальне проектування.

Преідентифікація – стадія визначення інвестиційних можливостей, пов'язана з отриманням інформації потенційними інвесторами про інвестиційні можливості, котрі виникають на рівнях сектора економіки і підприємства.

Попит – платоспроможна потреба, тобто кількість продукції, яку може купити потенційний споживач з урахуванням його доходів, протекціоністської політики та інших факторів.

Постійні витрати – витрати, величина яких безпосередньо не залежить від зміни обсягів виробництва продукції.

Поріг рентабельності – показник, що відповідає за значенням грошовому вираженню точки беззбитковості, тобто виручка від реалізації такого обсягу продукції, який забезпечує беззбитковість проекту.

Предметна сфера – сукупність продуктів і послуг, виробництво яких має бути забезпечене в рамках здійснюваного проекту.

Приріст чистого робочого капіталу – різниця між збільшенням поточних активів унаслідок реалізації нового проекту та автоматичним збільшенням кредиторських рахунків і нарахувань.

Проект – комплекс взаємопов'язаних заходів, розроблених для досягнення певних цілей протягом заданого часу за встановлених ресурсних обмежень.

Проекти реального інвестування – проекти, що здійснюються на основі інвестування в реальні активи (основні фонди, підприємства тощо).

Проектна потужність – потужність, передбачена в проекті.

Проектний аналіз – методологія, яка використовується для визначення, порівняння та обґрунтування альтернативних управлінських рішень і проектів, що дає змогу здійснювати вибір та приймати рішення за умов обмеженості ресурсів.

Проектний ризик – небезпека небажаних відхилень від очікуваних станів у майбутньому, з розрахунку яких приймаються рішення тепер.

Простий відсоток – сума, що нараховується на первісну (теперішню) вартість у кінці кожного періоду виплат, обумовленого умовами вкладання грошових коштів.

Пряме інвестування – перетворення предмета праці на засіб виробництва, обходячи проміжний етап формування грошових коштів (капіталу).

Прямі інвестиції – безпосередня участь інвестора у виборі об'єктів інвестування та вкладання коштів.

Реалізація проекту – виконання необхідних робіт для досягнення його цілей.

Реальна сума грошових коштів – оцінка коштів з урахуванням зміни покупної спроможності грошей під впливом інфляції.

Реальні інвестиції – вкладання коштів у реальні активи, як матеріальні, так і нематеріальні (іноді вкладення коштів у нематеріальні активи, пов'язані з науково-технічним прогресом, характеризують як інноваційні інвестиції).

Релевантні грошові потоки – визначені грошові потоки, які розглядаються у проектному аналізі доцільності інвестицій та оцінки їх ефективності.

Синергічні рішення – рішення, прийняття одного з яких збільшує ефективність прийняття іншого.

Складний відсоток – сума приросту грошових коштів, що утворюється за умов, коли сума простого відсотка не сплачується наприкінці кожного періоду, а приєднується до суми основного внеску та наступного періоду сама приносить дохід.

Складні проекти – проекти, в яких наявні технічні, організаційні або ресурсні завдання, вирішення яких передбачає нетривіальні підходи та підвищені витрати на їхнє вирішення.

Соціальна експертиза – експертиза, за допомогою якої можна визначити масштаби впливу проекту на соціальне середовище, вигоди, які отримають мешканці від реалізації проекту, а також можливий негативний вплив на населення зони, в якій планується впровадження проекту.

Ставка процента – вимір часової вартості грошей, сума процента на інвестиції, яка може бути отримана за певний період часу.

Стратегія діяльності підприємства – формування довгострокових цілей і розробки шляхів їхньої реалізації.

Стратегія проекту – центральний ланцюг у розробці напрямків дій з метою одержання визначених місій; система цілей щодо результатів проекту.

Страхування – відносини із захисту майнових інтересів господарських суб'єктів і громадян при настанні визначених подій (страхових випадків) за рахунок грошових фондів, страхових внесків (страхових премій).

Субконтрактор проекту – особа, яка вступає в договірні відносини з контрактором або субконтрактором більш високого рівня.

Теперішня вартість грошей – сума майбутніх грошових надходжень, приведених до теперішнього періоду за допомогою певної процентної ставки, яку називають дисконтною.

Технічна експертиза – визначення переваг технічних пропозицій, їх адекватності можливостям місцевих умов і витрат.

Точка беззбитковості – обсяг реалізації, за якого доходи підприємства дорівнюють його витратам.

Традиційний грошовий потік – сума чистого доходу та нарахованої амортизації.

Умовні рішення – рішення, прийняття одного з яких можливе лише за умови прийняття іншого.

Управління проектами – методологія організації, планування, керівництва, координації трудових, фінансових та матеріально-технічних ресурсів протягом проектного циклу, спрямована на ефективне досягнення його цілей шляхом застосування сучасних методів, техніки та технології управління для досягнення певних результатів щодо складу та обсягу робіт, вартості, часу, якості та задоволення учасників проекту.

Ф'ючерсний контракт – угода між продавцем і покупцем фізичного товару або фінансового активу, з одного боку, і між продавцем і кліринговою палатою ф'ючерсної біржі, з іншого.

Фінансова експертиза – експертиза, яка передбачає оцінку фінансової спроможності об'єкта, що реалізує проект, обґрунтованість фінансових прогнозів, здатність своєчасного забезпечення покриття платежів з позик, фінансові результати проекту для інвесторів, замовників і підприємства, які реалізують проект.

Фінансовий аналіз інвестиційного проекту – сукупність прийомів і методів оцінки його ефективності (перевищення доходів над витратами) за весь термін життя проекту у взаємозв'язку з діяльністю підприємства – об'єктом інвестування.

Фінансовий потік – надходження та витрати грошових коштів, пов'язані зі змінами власного та позикового довгострокового капіталу.

Фінансові інвестиції – вкладення коштів у різноманітні фінансові інструменти (активи).

Фінансові проекти – проекти, здійснені на основі фінансових інвестицій, під якими слід розуміти вкладання коштів у різноманітні фінансові інструменти, серед яких найбільшу частку займають цінні папери.

Хеджування – система укладання термінових контрактів і угод, що враховує можливість у майбутньому зміни курсів (цін).

Чистий потік – загальні зміни у залишках грошових коштів фірми за певний період.

Чисті капітальні витрати – гроші, витрачені на придбання основних активів за мінусом коштів, отриманих від їх продажу.

Цінність проекту – різниця між позитивними (вигодами) та негативними результатами (затратами).

Явні вигоди (затрати) – матеріальні вигоди (затрати), зумовлені зменшенням (збільшенням) витрат або отриманням додаткових доходів (витрат). Їх величина очевидна, що дає змогу доволі легко визначити фінансове значення цих вигод (витрат).

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: Теорія та практика: Навчальний посібник / О.Я. Базилінська. – 2-ге вид. – К.: ЦУЛ, 2011. – 328 с.
2. Бардиш Г.О. Проектне фінансування: Підручник / Г.О. Бардиш. – 2-ге вид. – К.: Алерта, 2007. – 463 с.
3. Вовк В.М. Інвестування: Навчальний посібник / В.М. Вовк, І.М. Паславська. – Дрогобич: Коло, 2011. – 465 с.
4. Воронко О.С. Економічний аналіз: Навчальний посібник / О.С. Воронко, Н.П. Штепа. – Львів: «Новий Світ-2000», 2012. – 279 с.
5. Данилко В. К. Управління витратами: Навчальний посібник / В.К. Данилко, О.М. Кушніренко, К.С. Марченко. – К.: Каравела, 2012. – 216 с.
6. Донець Л.І. Економічні ризики та методи їх вимірювання: Навчальний посібник / Л.І. Донець. – К.: Центр навчальної літератури, 2006. – 312 с.
7. Іванюта П.В. Управління ресурсами та витратами: Навчальний посібник / П.В. Іванюта, О.П. Лугівська. – К.: ЦУЛ, 2009. – 320 с.
8. Ковшун Н.Е. Аналіз та планування проектів: Навчальний посібник / Н.Е. Ковшун. – К.: Центр учбової літератури, 2008. – 344 с.
9. Косова Т.Д. Фінансовий аналіз: Навчальний посібник / Т.Д. Косова. – К.: ЦУЛ, 2013. – 440 с.
10. Кропельницька С.О. Аналіз і розробка інвестиційних проектів: Навчальний посібник / С.О. Кропельницька, І.І. Цигилик. – К.: Центр навчальної літератури, 2008. – 174 с.
11. Кучеренко В.Р. Економічний ризик та методи його вимірювання: Навчальний посібник / В.Р. Кучеренко, В.А. Карпов, А.В. Карпов. – Одеса, 2011. – 199 с.
12. Лігоненко Л.О. Управління грошовими потоками: Навчальний посібник / Л.О. Лігоненко, Г.В. Ситник. – К.: КНЕУ, 2005. – 255 с.
13. Митяй О.В. Проектний аналіз: Навчальний посібник / О.В. Митяй. – К.: Видавничий дім «Професіонал», 2008. – 288 с.
14. Рижигов В.С. Проектний аналіз: Навчальний посібник / В.С. Рижигов, М.М. Яковенко, О.В. Латишева, Ю.В. Дегтярьова, А.Л. Щелокова, О.О. Коваленко. – К.: Центр учбової літератури, 2007. – 384 с.
15. Семенов Г.А. Техніко-економічні розрахунки на підприємстві: Навчальний посібник / Г.А. Семенов, Є.В. Станчевський, А.В. Кліз. – К.: Центр навчальної літератури, 2005. – 184 с.
16. Федоренко В.Г. Інвестування: Підручник / В.Г. Федоренко. – К.: Алеута, 2006. – 443 с.

Допоміжна

1. Борщ Л.М. Інвестування: Теорія і практика: Навчальний посібник / Л.М. Борщ. – К.: Знання, 2005. – 470 с.

2. Косова Т.Д. Організація і методика економічного аналізу: Навчальний посібник / Т.Д. Косова, П.М. Сухарев, Л.О. Ващенко та ін. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 528 с.
3. Краменко В.І. Управління ресурсами підприємства: Навчальний посібник / В.І. Крамаренко, Б.І. Холод та ін. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 288 с.
4. Крамаренко Г.О. Фінансовий аналіз: Підручник / Г.О. Крамаренко, О.Є. Чорна. – К.: ЦУЛ, 2008. – 392 с.
5. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Підручник / Є.В. Мних. – К.: Київ. нац. торг. ек. ун-т, 2008. – 514 с.
6. Мягченко О.П. Основи екології: Підручник / О.П. Мягченко. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 312 с.
7. Решетілова Т.Б. Маркетингові дослідження: Підручник / Т.Б. Решетілова, С.М. Довгань. – Дніпропетровськ: НГУ, 2015. – 357 с.
8. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навчальний посібник / Г.В. Савицька. – К.: Знання, 2007. – 668 с.
9. Стратегічний аналіз: Навчальний посібник / Г. Давидов та ін. – К.: Знання, 2011. – 389 с.
10. Цал-Цалко Ю.С. Фінансовий аналіз: Підручник / Ю.С. Цал-Цалко. К.: Центр учбової літератури, 2008. – 566 с.
11. Штефанич Д. Маркетинговий аналіз: Навчальний посібник / Д. Штефанич, О. Братко, О. Дячун, Н. Лагоцька, Р. Окрепкий / За ред. д.е.н., проф. Д.А. Штефанича. – Тернопіль: Економічна думка, 2011. – 267 с.

Інформаційні ресурси

1. Конституція України від 28.06.2996 р. № 254к/96-ВР. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
2. Господарський кодекс України від 16.01.2003 р. № 436-IV. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/436-15>.
3. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 р. № 5403-VI: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/5403-17>.
4. Закон України «Про охорону праці» від 14.10.1992 р. № 2694-XII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2694-12>.
5. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища» від 25.06.1991 р. № 1264-XII: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1264-12>.
6. Закон України «Про Національну програму інформатизації» від 04.02.1998 р. № 74/98-ВР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/74/98-%D0%B2%D1%80>.

7. Закон України «Про Концепцію Національної програми інформатизації» від 04.02.1998 р. № 75/98-ВР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/75/98-%D0%B2%D1%80>.

8. Закон України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення» від 24.02.1994 р. № 4004-ХІІ: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/4004-12>.

9. Закон України «Про наукову та науково-технічну діяльність» від 26.11.2015 р. № 848-VIII. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.

10. Закон України «Про науково-технічну інформацію» від 25.06.1993 р. № 3322-ХІІ. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/3322-12>.

11. Закон України «Про пріоритетні напрями розвитку науки і техніки» від 11.07.2001 р. № 2623-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/2623-14>.

12. Закон України «Про державне прогнозування та розроблення програм економічного і соціального розвитку України» від 23.03.2000 р. № 1602-III. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1602-14>.

13. Декрет Кабінету Міністрів України «Про стандартизацію та сертифікацію» від 10.05.1993 р. № 46-93: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/46-93>.

14. Постанова Верховної Ради України «Про основні напрямки державної політики України у галузі охорони довкілля, використання природних ресурсів та забезпечення екологічної безпеки» від .05.03.1998 р. № 188/98-ВР: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/188/98-%D0%B2%D1%80>.

15. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». – [Електронний ресурс]: затверджене наказом Міністерства фінансів України № 73 від 07.02.2013 р. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.

16. Державна іпотечна установа [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ipoteka.gov.ua/node/1358>.

17. Офіційний веб-портал Верховної ради України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://rada.gov.ua/>.

18. Офіційний сайт Державного комітету статистики України. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.

19. Офіційний сайт Мінфін [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://minfin.com.ua/>.

20. Офіційний сайт НБУ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.bank.gov.ua/>.